

17. NEDĚLE PO SV. TROJICI, 14.9.2008

Žalm 118,1–7, 10–18:

Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné!

At' vyzná Izrael: Jeho milosrdenství je věčné!

At' vyzná Áronův dům: Jeho milosrdenství je věčné!

At' vyznají ti, kteří se bojí Hospodina: Jeho milosrdenství je věčné!

V soužení jsem volal Hospodina, Hospodin mi odpověděl, vyvedl mě do svobody.

Hospodin je při mně, nebojím se. Co mi může udělat člověk?

Hospodin je při mně, mezi mými pomocníky, spatřím pád těch, kdo mě nenávidí.

Všechny pronárody mě obklíčily; odrazil jsem je v Hospodinově jménu.

Oblehly mě, ano obklíčily; odrazil jsem je v Hospodinově jménu.

Oblehly mě jako vosy, zhasly jak planoucí trní, odrazil jsem je v Hospodinově jménu.

Udeřil jsi na mě tvrdě, abych padl. Hospodin je moje pomoc.

Hospodin je síla má i moje píseň, stal se mou spásou. Ze stanů spravedlivých zní plesání nad spásou. Hospodinova pravice koná mocné činy! Hospodinova pravice se vyvýšila, Hospodinova pravice koná mocné činy! Nezemřu, budu žít, budu vypravovat o Hospodinových činech.

Hospodin mě přísně trestal, ale smrti mě nevydal.

Dnes se společně zamýšlíme nad zvěstí posledního ze šesti žalmů tzv.hallelu, sbírky užívané při oslavě židovského pesachu, Velikonoc. Začíná společnou výzvou k chválení Hospodina, protože je dobrý a jeho milosrdenství je věčné. To není vůbec samozřejmé. Když se člověk ocitne v nějaké tísní, dolehne na něho soužení života poznamenaného marností či pomíjivostí, tak se mu z úst nedere vyznání: Hospodin je dobrý a jeho milosrdenství je věčné! Někdo si v takové chvíli na Hospodina ani nevzpomene a když mu to nějak připomenete, třeba: Nezoufej, Pán Bůh je s tebou; on tě neopustí a obrátí vše k dobrému – tak se potěšit nedá. A možná řekne: Proč to Bůh na mě dopustil? Co jsem komu udělal, že musím tak trpět? A jiný může jít ještě dál: Dej mi pokoj s nějakým Hospodinem. Žádný není, protože kdyby byl, tak by nemohl dopustit to všechno zlo, které se na světě děje! – Ne, vůbec není samozřejmé vyznání, k němuž nás žalmista vyzývá: Hospodin je dobrý a jeho milosrdenství je věčné. Dokonce ani v samotné Bibli to není úplně jasné. Kdo čte knihy Jozue nebo Soudců a čte Hospodinův příkaz k vyhlazování pohanských pronárodů, tak neřekne, že Hospodin je dobrý. Ve 2. století žil v Římě křesťan Markión, bohatý člen římského sboru, který na základě toho, jak se Bůh v Bibli projevuje – dobře nebo krutě – navrhl vyřadit celý Starý zákon, kde prý je řeč o zlém bohu demiurgovi, a také z Nového zákona vybral jen ty spisy, kde podle jeho názoru vystupuje dobrý Bůh Hospodin. Také k odsouzení a smrti Ježíše přivodil demiurgos, neboť dobrý Hospodin by přece nemohl připustit, aby trpěl jeho milovaný Syn. K Markiónovu učení se tehdy přihlásilo dost lidí a vzniklo jedno z prvních rozdělení církve. A i když tato skupina časem zanikla, nepřestala v církvi znít pochybnost, jestli je Hospodin dobrý a jeho milosrdenství věčné.

Ale náš žalm mluví jasnou řečí, dokonce se to několikrát opakuje, aby to bylo úplně jasné. A také já vám to chci opakovat a vyzvat vás, abychom to společně vyznávali – slovy, zpěvem i srdcem - docela jasně: Hospodin je dobrý a jeho milosrdenství je věčné.

Nechci vás však nutit k nějakému papouškování, protože to by nemělo žádný smysl. Je třeba vědět, co říkáme a proč to říkáme. Všimněme si přitom, že žalmista to neříká proto, že by v životě neměl žádné těžkosti, že by se mu vždycky všechno dařilo a nemusel se potýkat s žádnými otázkami. Byl v soužení. V obklíčení nepřáteli. Kdosi ho chtěl srazit k zemi. Ale on se z toho vždycky dostal. Také náš život má chvíle, kdy jde všechno hladce, a pak se to najednou obrátí v pravý opak; jakoby se všechno proti nám spiklo: Neúspěch stíhá neúspěch, zklamání jde za zklamáním, svírají nás nemoci, neštěstí nebo i smrt milovaných lidí, setkáváme se s lidskou závistí, nepřátelství nebo lhovostí. V takových chvílích nás napadá: Hospodin mě opustil, vydal mě ďáblu, zlým lidem, smrti.

A tu vám chci připomenout, co říká Ježíš svým učedníkům: „**Na světě budete mít soužení, ale doufejte, já jsem přemohl svět!**“ Ježíš s tím těžkým životním údělem bojoval a zvítězil. A také my s tím musíme bojovat. Život nebude nikdy bez problémů a víra bez pochybností ani bez pokušení. Ale bez boje není možno dosáhnout vítězství. Kdo si myslí, že život je jen o užívání si, ten věří víc reklamám než Božímu slovu. Reklamy nás chtějí zmanipulovat k nějakému nereálnému životu. Boží slovo nás chce provést životem takovým, jaký je. Držme se předně Božího slova – a reklamy a jiné hlasy měřme Božím slovem.

To první, co nám říká Boží slovo, zní: V soužení jsem volal Hospodina a on mě vyvedl do svobody. To je výzva k modlitbě. Vzpomeňte na apoštoly Pavla a Silase, jak sedí ve filipském vězení zbičovaní a nohy sevřené kládou. A tu neřeknou: Hospodin není dobrý! Ani nenadávají na vládu, že dovolila jejich mučení a uvěznění bez soudu. „Kolem půlnoci se Pavel a Silas modlili a zpěvem oslavovali Boha; ostatní vězňové je poslouchali. Tu náhle nastalo veliké zemětřesení a celé vězení se otřásl až do základů. Rázem se otevřely všechny dveře a všem vězňům spadla pouta (Sk 16).“ Volání k Hospodinu, modlitba je to první, co máme dělat, když se nám nedaří dobře. Jistěže v každém případě nedojde k takovému zázraku jako ve Filipis. Ale to uvedení do svobody má především vnitřní rozměr: zbaví nás stresu, strachu, hořkosti, pochybností. A my víme a vyznáme: Hospodin je dobrý a jeho milosrdenství je věčné.

To slovo soužení má v hebrejštině širokou škálu významů. Předně to znamená malý počet, hrstka, menšina. Je skoro pravidlem, že věřící se ocitají v menšině, v oslabení. Izrael před faraónem, Kristus před žalobci a soudci, apoštolé před nepřáteli; a také my před starostmi a strachy. Jako bychom procházeli úzkou, temnou roklinou. A když voláme o pomoc, tak se začne rozjasňovat a sevření se uvolňuje. Po nějakém čase pak vyjdeme na volný prostor naplněný radostí a jasem. Tuto zkušenost udělali Izraelci, když byli sevřeni přesilou faraónova vojska a smrtícím mořem. A pak se z ničeho nic před nimi moře otevřelo a oni přešli suchou nohou do země svobody; ale jejich nepřátele moře pohltilo. „**Oblehli mě jako vosy, zhasli jak planoucí trní. Hospodinova pravice se vyvýšila, Hospodinova pravice koná mocné činy!**“ A dobře si všimněme, jak odpovídají bibliční lidé na takové vysvobození: Radují se a chválí Hospodina zpěvem. Mojžíš a všichni synové Izraele zpívají na druhém břehu moře chvalozpěv. Pak Mojžíšova sestra Miriam a všechny ženy přicházejí s bubínky a tančí a střídavě s muži prozpěvují: „Zpívejte Hospodinu, neboť se slavně vyvýšil, smetl do moře koně i s jezdcem.“ A tuto základní zkušenost si nese Izrael ve své dějinné paměti a vždy o Velikonocích znova zpívá: „Oslavujte Hospodina, neboť jest dobrý, nebo na věky milosrdenství jeho!“

A k této víře patří i vyznání: „**Síla má a písnička má jest Hospodin, on byl můj vysvoboditel.**“ Bůh je dárce veškeré životní síly, veškeré energie na zemi i ve vesmíru. A proto tam, kde se k němu obracíme v tísní a beznaději, může dát novou sílu – i tomu, kdo už sám žádnou sílu nemá. A k tomu daruje i písničku. Napřed síla, pak písnička? Může to být i naopak. Napřed písnička, pak síla. Protože hudba má velikou sílu a hudba je Boží dar. My dnes málo zpíváme, a tím se připravujeme o Boží sílu. V mládeži zazněla dobrá myšlenka: „Málo se zpívá proto, že lidi se raději nechají bavit, než by se sami bavili.“ Ve své pasivitě se ale připravujeme o Boží sílu, která s písničkou přichází. Dnes máme při sborovém dnu s církevním kantorem možnost přijít zase písničce na chuť. „**Ze stanů spravedlivých zní plesání nad spásou.**“ Církevní budovy jsou jedněmi z posledních míst, kde se ještě zpívá. Tam, kde se mluví o Bohu a kde v něho lidé doufají, tam se ještě zpívá a zpívat se nepřestane. Když zpíváme k oslavě dobrého Hospodina a jeho věčného milosrdenství, tak dostáváme sílu pro sebe i pro druhé. A pak můžeme bez násilí, svobodně vyznávat, protože jsme to na vlastní kůži zakusili: Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné. Haleluja!

Pane Ježíši Kriste,

oslavujeme tvé vítězství nad hříchem, ďáblem a smrtí! Protože tys šel před námi cestou, na níž byla radost i smutek, pohoda i těžkosti, jasnost víry i pocity opuštěnosti. Ve své důvěře v dobrého Boha jsi se však nezklamal a ve svém vzkříšení jsi otevřel naději pro každého, kdo je v úzkých a volá o pomoc. Dej, ať se této velkolepé a s ničím nesrovnatelné naděje za

žádných okolností nevzdáváme. Prosíme o novou zkušenost tvé spásy, která by nám dala inspiraci k písničce. A dej, ať navzdory svým hudebním nedostatkům zpíváme ve sboru i doma a z písničky a hudby čerpáme tvoji sílu. Amen

Čtení: Zj 5,6–14 * Poslání: Ef 5,15-20 * Písně: 118/1–5/, 632, 639, 344, 449 jh

Úvodní modlitba:

Pane Bože, scházíme se jako část tvé církve ke slyšení tvého slova a k uctívání tvého svatého jména. Ty nás zveš, abychom od tebe zdarma přijímali duchovní pokrm nesmírné ceny, který potřebujeme k životu. Ale naše uši jsou zahlušené nabídkou časného blaha, zvyklé registrovat jen to, co hodně křičí. Pomoz nám zaslechnout tvůj tichý a jemný hlas, který mluví slova mocná, uzdravující a pomáhající. Naše srdce se kochá ve věcech, které mají krátkodobou životnost, často jen na jedno použití. Dej, ať spatříme a prožijeme nekonečnou cenu tvého milosrdenství. Ať jsme naplněni radostí z toho, že jsi náš Otec, že jsi s námi ve křtu uzavřel smlouvu, že pro nás platí všechna veliká zaslíbení života, a především ať se radujeme z tvé lásky, od níž nás nedokáže odloučit ani naše vina ani sama smrt. Prosíme, Otče, o prožitek osvobození od starostí, neboť tobě na nás záleží; od provinění a dluhů, neboť krev tvého Syna nás očisťuje od každé špatnosti – ať dokonané nebo zamýšlené. Děkujeme ti za společenství bratří a sester, za každého, kdo tě hledá a snaží se nacházet tvé cesty. – Když stojíme v tomto chrámu a rozjímáme nad svým životem, dochází nám, kolik toho pro nás děláš a jak málo si vážíme darů duchovních, toho skrytého pokladu. Díky, že nám ten poklad i dnes chceš odkrýt. Prosíme, aby se naše srdce při tom naplnila pravou vděčností, kterou bychom vyjádřili i společným zpěvem. Děkujeme za bratra, který dnes povede naše zpívání a prosíme, abychom v přítomnosti tvého svatého Ducha pod vedením našeho kantora prožili mimořádnou radost. Hospodine, ať je i skrze naše malé společenství a chabé hlasy oslaveno tvé svaté, na věky požehnané Jméno, jméno Otce, Syna i Ducha svatého. Amen